

שבת הראי"ה

ליקוטים מתורתו של הצדיק והחסיד, מרא דארעא דישראל, שר התורה ורועה ישראל,

רבי אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל

יצא לאור ע"י ארגון 'אור האורות' להפצת תורת הגה"צ הראי"ה קוק זיע"א ♦ שאלות ותגובות ניתן לשלוח לכתובת: רח' הרב צבי יהודה 6 דירה 3 בת-ים, או בדוא"ל: reiyyaa@gmail.com ♦ להתקשר למספר: 0507-583810 ♦ תרומות ניתן להפקיד בבנק הדואר חשבון מס' 20778885 ♦ ניתן לקרוא את העלון גם באתר: www.yeshiva.org.il

אורות הפרשה

שמראש ועד עקב כולה ישראלית, יעקב וישראל" [מנן הראי"ה, 'שמונה קבצים', קובץ א פסקה תשי"א].

וְאֵנְכִי אֶעֱלֶךָ גַם עִלָּה [מו ד].

מפרש רש"י: הבטיחו להיות נקבר בארץ.

פעם אחת הגיע עסקן יהודי אל מנן הראי"ה, ושוחח עמו על אנשי הישוב הישן. בתוך דבריו זלזל אותו עסקן ביהודי החלוקה, הבאים לארץ ישראל למות בה, למצוא קבר בארץ הקודש. נענה הראי"ה ואמר: "אף הישוב היהודי הראשון בארץ ישראל ממש, ארבע אמותיו הראשונות, תחילתו בקבר – "תנו לי אחוזת קבר", ואף לאחר מכן, ביציאת מצרים, הלכו בני ישראל אל ארץ ישראל עם ארונו של יוסף. ורק הודות לקברים אלה קם והתפתח אחר כך הישוב החי בארץ ישראל" [אמרות חכמה' בראשית עמ' קנב, ליקוטי בתר ליקוטי' פר' חיי שרה].

אֵל תִּירָא מִדְּרַחֲמֵימָה [מו ג].

"צורתם של ישראל צריכה להתברר, אם האנושיות הכללית של תוכן האדם עומדת היא בה בצביונה כמו שהיא אצל כל העמים, ועליה נבנתה הצורה הישראלית המיוחדת אותה, או שמעקב עד ראש הכל הוא מיוחד. לביור זה צריכים להשתמש במקורות שונים: תורניים, שכליים, הסתוריים, רזיים, הופעיים, שיריים, ולפעמים ג"כ פוליטיים ואקונומיים. נראה הדבר שמקודם נערך הדבר שצורת האדם תשתלם בכללותה, ובתור תוספת ויתרון יגלה על האומה המיוחדת רוחה המפואר בהדרת קודש. אבל נתקלקלו העניינים ורוח האדם שקע כ"כ בכלל, עד שלא היה החול יכול להיעשות בסיס לקודש אלא א"כ יקלקל אותו, והוכרחה גלות מצרים לבא בתור כור הברזל, שצירפה את צד האדם שבישראל, עד שנעשה לבריה חדשה, וצורתו החולית נטשטשה לגמרי. והחול גוי פעם אחת ע"י הגרעין האנושי לצורה

אורות הראי"ה

הראי"ה ותורת הגר"א מוילנא (י"ב)

פרק י"ב: הגר"א והשפעתו לדורות

בשבעות הקודמים הזכרנו את דבריהם של גדולי ישראל, שהעידו ואמרו כי מנן הראי"ה היה 'איש הגר"א', ותורתו והליכותיו היו ספוגות ברוחו של הגר"א. ראינו תחומים שונים, בנושאי הלכה ומחשבה, בהם התבטא הדבר. השבוע נלמד על נשמתו הגבוהה של רבינו הגר"א, על השפעתו והארתה לדורות, ועל ההערצה הגדולה בה התייחסו גדולי ישראל כלפי הגר"א.

השפעתו הסגולית של הגר"א

באחת משיחותיו אמר מנן הראי"ה: "החסידים אומרים כי לא רק הזכרת שמו של צדיק אלא גם הזכרת שם העיר שבתוכה גר אחד מצדיקי הדור מסוגלת לעורר זכות וסגולה על ישראל, והם מכינים ראייה מדבריו הירושלמי על המשנה ביומא [ג, א]: "האיר כל המזרח עד שבחברון, ולמה עד שבחברון – כדי להזכיר זכות אבות". ואמנם, ברור הדבר כי הישיבה בתוך העיר שבה חנה אחר מגדולי האומה, מסוגלת בודאי לעורר זכרונות קודש ולהכניס ולקבוע בתוך לבנו למצער חלק מאותן הדעות והמחשבות שהיו חביבות ומקובלות על אותו גדול הדור אשר אווה לו עיר זו למושבו. הווייתו של הגר"א בוילנה השרתה רוח תורה על יהודי ווילנה – לדורות. ההכרה של בני העדה, כי בתוכם קבע לו מושב גאון ישראל, קובעת יחס יותר חשוב אל התורה, ומתוך כך גם השאיפה להתדבק בדרכיו ולקבוע עתים לתורה כמותו. החודר לעומקו של דבר, יותר משישאתה על כוח ההשפעה של הגר"א, ישתאה על רוממות רוח העם מקבל ההשפעה. רק עם בעל תרבות עתיקה ומעודנת, שאיננו מושגם בחומריות, שאין המטבע שורש נשמתו, ורק עם שיש לו נפש פיוטית ולב רגש, מסוגל להיות מושפע מקלסטר פניהם המידותיהם של גאוניו – גם לאחר שכבר עברו דורות ויובלות מאותו הזמן שבו היו ופעלו והשפיעו; ואולם ברור הדבר, כי גם המשפיע צריך להיות "משכמו ומעלה גבוה מכל העם", מאותם הצדיקים "הגדולים במיתתם יותר מבחייהם", דיוקנא עילאה של מקוריות ושל מוסריות – חד בדרא, או בדורות. מתכונתם של יחידי סגולה כאלה, שהם ומעשיהם וחייהם אינם נשארים סגורים בתחום ההיסטוריה של בני דורם לבד, אלא שהם מכבדים את מקומם וסביבתם והשפעתם הולכת ומתפשטת ומתרחבת גם לאחר פטירתם" [אנשים של צורה' עמ' י. ועין קובץ 'אזכרה' ח"א עמ' נט].

השפעתו של הגר"א לדורות

מנן הראי"ה ותלמידו הגר"מ חרל"פ זצ"ל חזרו והדגישו, כי דמותו הגדולה של הגר"א האירה לדורות, והשפיעה רבות על עם ישראל, הן בחיזוק לימוד התורה, והן בתהליך הגאולה. ואין הדבר מסתכם באופנים המעשיים והנגלים בלבד, כמו לישראל, היא תשגבנו ישע בעז"ה לשוב לארצנו הקדושה בפועל ובמעשה, עם כל סמויים ונסתרים של המציאות. וכך כותב הראי"ה, בייחס להשפעתו של הגר"א על שיבת ציון שמתרחשת בדורנו:

"הננו בטוחים בעז"ה, שההתלהבות הקדושה העליונה (לעלות לאר"י) של רבינו הגאון החסיד האלוקי (הגר"א) זצ"ל, שלא יצאה לפועל על ידי עיכובים מן השמים, בעת אשר לא הגיע עדיין הזמן להתחלת צמח ישועה של הקץ המגולה לישראל, היא תשגבנו ישע בעז"ה לשוב לארצנו הקדושה בפועל ובמעשה, עם כל אור התורה והקדושה האמיתית, כמו שהייתה בשאיפתו הנערצה של רבינו הגדול החסיד והקדוש זצ"ל, נשמתו בגנוי מרומים" [מתוך מכתבו לביהכ"ס הגר"א. בגליון מס' 52 הבאנו את המכתב בשלמותו. הדברים מובאים גם בשיחות הראי"ה' עמ' רט].

במכתב שכתב הגר"מ חרל"פ לוועד הוצאת חומשי 'תורה שלימה' של הגאון ר' מנחם כשר זצ"ל, הוא כותב:

"למותר להאריך בשבח העבודה הכבירה... הן בסידור ההערכה של העמדת תורה שבעל פה ליד תורה שבכתב, אשר שתיקה אורחות צדק ההולכים למישרים, והן על מיטב הביאורים והערות שהם כולם מלאים חכמה ויושר... מסופר על מנן הגר"א זצוק"ל זי"ע, כי באחרית ימיו עיקר לימודו היה בחומש, ולהכליל בו את כל דברי חז"ל, תלמי תילים של דבריהם הקדושים, איך שהם גנוזים בתורה שבכתב. ומעשי צדיקים, ובייחוד אלו אשר כל בית ישראל הולכים לאורם ומתבסמים מתורתם, פשיטא שהם מחוזה לדורות. והדור האחרון, העומד על מפתן הגאולה, דור אשר מצד אחד זוכה לראות בהתנוצצות קיומי יעודי הנביאים על אדמת קודשו, ומצד שני מתלבט בצרות גדולות של חבליו, דור שזוכה לראות בהקץ המגולה של "ואתם הרי ישראל ענפכם תתנו ופריכם תשא לעמי ישראל", וצרות תכופות באות עליו בכל עבר ופניה, וגם פה בארץ תקוותו דוחקים את רגליו ומגריים לארץ דמו. על דור כזה החובה מוטלת ביותר לאחד את התורה, להבהיק את ה'כתב' על ידי ה'בעל פה'... יסוד תיקונו של העולם הוא להכיר באחדותם של שתי התורות, שני לוחות הברית, ועל ידי זה מתגלה גם האחדות העליונה, ד' אחד ושמו אחד" [מובא ב'ברכת מרים' עמ' מן].

הערצת ר' חיים את הגר"א

דמותו הנשגבה והנוראה של רבינו הגר"א, הולידה בקרב תלמידיו הקרובים ובעם כולו, הערצה עצומה כלפיו.

בעניין זה מוסר לנו איש ירושלים, רבי ישראל פורת זצ"ל:

"זכרתי, לתקופת שנת המאה להסתלקותו של גאון ישראל רבנו חיים מוולוז'ין זצ"ל (י"ד סיון תרפ"א), נכנסו חכמי ישראל לשיבת 'עץ חיים' בירושלים העתיקה תוב"א, לשמוע דברי אלוקים חיים יוצאים מפי קודשו של ראש הרבנים הגר"א הכהן זיע"א.

הוא נשא מברותיו בלהבות אש קודש, ונתן הערכה שלמה ומקפת על אורחות חייו של אותו מאור הגולה, ועל פועלו הכבירים להגדיל תורה ולהאדירה, ולהעמיד תלמידים הרבה, שהיו למאורות ונעשו גאונים חכמים ורועי ישראל.

אחד הרעיונות המרכזיים שבאמרות קודשו היה, גדול קדושתו של הגר"א, שעד זקנה ושיבה לא לקח עטרה לעצמו, אלא עמד כל ימיו בכפיפת ראש ובמורא גדול, בפני גילוי שכינת רבו הגר"א זצ"ל, שדמותו דיוקנו ריחפה לנגד עיניו, בכל דרכיו ומפעליו. ולא עוד אלא שמורא רבו היה עליו כל כך כמורא שמים, עד שנדמה לו כי גם השם 'תלמיד הגר"א' לא היה הולמו.

והרי כך כתב באחד ממכתביו: "ואנוכי שמעתי שנקרא עלי שם רבנו הגדול וכו', וזכיתי לשמו בשמו הטוב עליו לומר תלמידו, וראיתי חובה לעצמי להודיע בישראל נאמנה וכו', שכל האומר כן אינו אלא טועה גמור וכו'. ובמקצת הימים אשר זכיתי לשמש אותו, לא זכיתי ממנו אלא לידע צורתא דשמעתא אחר יגיעה" [מתוך מכתב 'קול קורא' להתייסרות ישיבת וולוז'ין]. ואמר רבנו זצ"ל, כי ענוות קודשו זו, היא שעמדה לו שזכה להקים עולה של תורה, ולהיות דולה ומשקה מתורת רבו לדורו ולדורות הבאים" [אר המזרח' תשרי תשכ"א, מובא בשיחות הראי"ה עמ' רב].

והשו"ב הירושלמי הוותיק ר' מנחם מנדל פורוש זצ"ל, אף הוא מסר הגדרה ממצה וקולעת מפי מרן הראי"ה באותה אסיפת אזכרה: הגר"א מוולוז'ין גילה את הגאון מוולילנא! [שיחות הראי"ה עמ' רג].

סיפור מיוחד שיכול להטעים אותנו מעט מהערצת הגר"א רבנו הגר"א, סיפר בנו של הגר"א – ר' יצ"ל מוולוז'ין, לתלמידו הגאון ר' שמואל לנסט זצ"ל. פעם אחת עמד אבא לנסטע אל הגר"א. אמרתי לאבא: אף אני רוצה לנסטע אל הרבי. נרעש אבא ואמר בחרדה: אף אתה רוצה לנסטע אל הרבי? נבהלתי גם אני, אולם בכל זאת עמדתי על דעתי ואמרתי: כן, רוצה אני. אבא היסס בדבר, אולם לבסוף הסכים ונסענו. כשיצאנו לדרך ראיתי את פני אבא והנה החווירו מרוב אימה ופחד. ובה במידה שהנגלה התקרבה לוולילנא יותר, הלכו פני אבא והחווירו יותר. כשבאנו לוילילנא למעט שקשה היה להכיר. ושוב פנה אלי בחרדה: אף אתה רוצה להיכנס אל הרבי?! התאמצתי ואמרתי: כן. וכשעמדנו על יד חדרו של הגר"א ממש נקשו ארכובותי של אבא מאימת רבו... ועוד הפעם פנה אלי אבא ברטט: אף אתה רוצה להיכנס... – כך נכנסנו אל חדרו של הגאון" [מפי הגר"א חרל"פ זצ"ל, 'פרקי וולוז'ין עמ' 535].

"מרן הגר"א זכה להקשיב בכל ידיעה את כל התורה כולה!"

באחד מאגרותיו מתייחס הגר"א חרל"פ לצמאון המיוחד בקרב העם לדברי תורתו של הגר"א, ולסיבתו של הצמאון. וכך הם דבריו:

"מאז עיר קודש מן שמיא נחית, כ"ק מרן הגר"א זצוק"ל זי"ע, והאיר עיני בית ישראל בתורתו ובקדושתו, כמהים המה ל בית ישראל לתורת אמת היוצאים מן המעיין קודש קדשים, וגם טיפה אחת ממי מימיו מקבלים אותה בצמאון כאילו לא טעמו טעם מים מימימה, בידעם ובהכירם שכל מילה והגה שנבע ממנו, לא באקראי אמרם, וכולם הם כנתינתן מסיני. מתוך שנתקיימו בו 'עפעפיך יישרו נגדך', וכל התורה נגולה לפניו כשמלה ברורה בכל עת ועונה ובכל עבר ופינה, הנה כל הגה מהגות דברי קודשו ספוג בתמצית רוח כל התורה כולה לעומקה ולרחבה, לכל אופקה ולכל ממכנותיה וסתרי סתריה. וכשם שבתורה שבכתב כל אות כוללת בה מכל אותיות התורה, ומשו"ה ספר תורה שחסר בה אות אחת פסולה, שחסרון אות אחת הוא בעצם חסרון בכל, כן גם בתורה שבעל פה, כל מרבית הלכותיה ואגדותיה כלולות זה בזה, וחסרון ידיעה אחת מידעיות תורתנו הקדושה הוא באמת חסרון בכל, וחסיד קודש כמרן הגר"א זצוק"ל הוא שזכה להקשיב בכל ידיעה וידיעה את כל התורה כולה, הארוכה מארץ מידה ורחבה מיני ים, ולא אמר דבר מעולם ש לא היה בו התכללות הכל, גם בנגלה וגם בנסתר. ואף גם אלה המתקבלים אל רוח קודשו בקדושה ובטהרה, ועוקבים על סדרי מהלכו בקודש, להתכלל כולו במאור התורה ולקיים כל מילי דרבנן, זוכים לטעום טעם לשד השמן מספיגת כל התורה הנקשבת מכל הגה ומילה של אור תורת אמת של מרן הגר"א זצוק"ל, אשרי לזוכים לכך!" [ברכת מרום עמ' נא, מתאריך ד' אדר תרצ"ט, עיי"ש].

ר' אהרן קוטלר: השגחה עליונה בהופעתו של הגר"א בעולם

באחד ממאמריו הגדולים, העיר ר' אהרן קוטלר זצ"ל (ראש ישיבת ליקווד) על כמה עניינים סודיים אותם אנו צריכים לידע בגשתנו לעסוק בתורת הגר"א. להלן נביא חלקים מסויימים מאמרו גדול זה:

"רבן של כל ישראל בדורו ובכל הדורות הבאים אחריו – מו"ר הגר"א זצוק"ל זי"ע, (כשעוסקים בתורתו) הנה מן הראוי והנכון לשים אל ליבנו העניינים דלהלן:

א. מה שכתבו גדולי עולם תלמידיו ובניו זצוק"ל כי כל חיבוריו המרובים בכל חלקי התורה בנגלה ובנסתר (על הזוה"ק בלבד כתב שלושים חיבורים כעדות בנו הגאון ר' אברהם זצ"ל), הם כטיפה מן הים נגד חכמתו. וזה לשון הגאון החסיד רשכבה"ג מוהר"ם מוולוז'ין זצוק"ל בהקדמתו ל'עץ חיים' וכו'. וקצת מן המקצת מקצות דרכי תורתו יעידו עליו חיבוריו הקדושים הרבה אין קץ וכו', ואף גם אם יזכה הדור שיתפשטו כל חיבוריו הקדושים אפס מקצת מן המקצת מקצה תורתו תראו וכולם לא תראו ולא תוכלו לשער, אך תדעו ותאמינו כי אין חקר לתבונתו ודעתו הרחבה מני ים וכערך טפה נגד ים הגדול כן ערך חיבוריו נגד חכמתו המרובה". וזה לשונו בהקדמתו הנפלאה לפירוש הגר"א על ספרא דצניעותא: "אף אם גם כל חיבוריו הק' המה כטפה מן הים נגד חכמתו ורוחבו לבו כל קבל כל רוח אלקין קדישין הוא ביה". וז"ל הגאון החסיד האמתי מוהר"ר מנחם מנדל זצוק"ל בהקדמתו לפירוש

הגר"א על מסכת אבות: "וקצת מן המקצת מקצות דרכי תורתו יעידו עליו חיבוריו הק' הרבה אין קץ על כל התורה בנגלה ובנסתר וכל חיבוריו המה כטפה מן הים נגד חכמתו המרובה שהי' כמעין הנובע ממש". וז"ל בניו זצוק"ל בהקדמתם לפי' על בנין הבית השלישי: "ותרב חכמתו מכמה דורות שהיו לפניו ומעת רבנן סבוראי והגאונים לא קם כמותו ברובו חיבוריו בתורה שכתבו ושבוע"פ וכו', וכל חיבוריו המה כטיפה מן הים הגדול רוב חכמתו". ומובן לכל בד דעת עד כמה נזהרו חסידיו עליון הגאונים הנ"ל מכל שמץ הגזמה ח"ו.

ב. מה שכתבו חכמי דורו וגדולי הדורות שאחריו, כי דבריו הם ככוכבים אף שמצד עוצם ריחוקם ממנו נראים קטנים, באמת הם עולמות גדולים, כי נכתבו בלשון קצרה מאד ונגזרים בהם חידושים נפלאים ועמוקים, מלבד שהם מזוקקים שבעתים ומבורגנים לאמתה של תורה גם מכוונים לפי סודות העניינים כמבואר בכתבי הגר"א עצמו. ומבואר בספרי גדולי הדורות שאחריו שבעניינים שעמלו עליהם עידן ועדנים וזכו לדרת לעומקם של דברים בחידושי תורה אמיתיים, ראו אח"כ כי מפורש זה בדברי רבנו הגר"א בתיבות אחדות ולפעמים בתיבה אחת או שתיים וביתר שאת, ואילולי שעמדו בעצמם על הדבר אי אפשר הי' לראות את זה בדבריו, ובי"ה שנוכחתי זה בעצמי כמה פעמים.

ג. הנה כתבו חכמי דורו והבאים אחריו כי הוא מחסדי השי"ת שנשלח בדורות אלה עיר וקדיש מן שמיא שהקים עולה של תורה ונתגלו לו כל שערי אורה של תורה" וגיילה צפונות מני קדם והאיר כל סתום ועמום, איזן וחקיק יסודותיה ופתח שערים רחבים ללימוד התורה ולעבודת ה' בדרכים אמיתיים דרכי קדושה וענוה ועמל תורה על כולנה ועוד ועוד כפפלי כפלים לאין שעור כמבואר בדברי קודשם. ועוד זאת הנה הופעתו היא מנפלאות תמים דעים לבסס ולחזק אמונת חכמים בדורות הללו של חולשת הכחרה וקוצר ההשגה וריחוק גדול ממעיינות האורה של הקדמונים, אשר זה גורם למדור ח"ו את קדמונינו בקנה הים שאינה מתאימה כלל לאמיתיות גדול תורתם וקדושתם אשר הוא כגבוה שמים מארץ מהשגתנו. ולזאת נשלח רבנו הגדול כאחד מגדולי אבירי הדורות הקדמונים, אשר כל גאוני הדור הוא שהיה דור דעה, חדרו והשתוממו למראה גדול תורתו חכמתו וקדושתו למעלה מכל תפיסה אנושית ומכל דרכי הטבע, והכירו כמה גבהו עמקו ורמו דרכיו למעלה מהשגתן ומכל מה שאפשר לציייר בדמיונם שיהא במציאות, וכן כל החכמים כבאר חכמות הרגישו עצמם כקליפת השום נגדו בדרכם על מפתן חדרו, שכל זה מבורר ומאומת בעדויות נאמנות ומבוררות בלי פקפוק כלל, גם מפורסם לכל העולם. ויחד עם זה ראו כולם גדול חדרתו ויגיעתו על כל אות ותג מדברי חז"ל עד כדי מסירת נפש להבין דברים ולקיימם ועי"ז נפתח פתח להבין ולהרגיש משהו במיעוט השגתנו מרבתינו הראשונים כמלאכים, ומכ"ש מחז"ל.

ד. עוד עניין שלמדו כל העומדים במחיצתו ורואי פניו. ידוע מאחז"ל "תורת ד' תמימה משיבת נפש, אימתי היא משיבת נפש כשהיא תמימה". והנה כל דבר מן התורה מעיד על עצמו ומוכיח מתוכו על אמיתותו שניתן מבורא העולם עדות ה' נאמנה. אבל דבריה מאירים ומשלימים את עצמם ומשלימים זה את זה ומתבארים זב"ז וכל דבר וכל מאמר מתאים ומכוון למאות מקומות אחרים בתורה וכן כל חלקי התורה מתאימים זל"ז, שכולם ניתנו מרועה אחד מאדון כל המעשים (כל הגמ' בעיובין). והלק חסרת שבתורה וסודות הדברים מתאימים עם הפשט וההלכה, וכולם כקמיה שלמה אחת שהעניינים הם בדרך של הדרגה והשתלשלות מתחילת הפשט הפשוט עד סוף כל דרגין, ולהפך. וכן הוא בכל חלקי פרדס. וסתרי מעשי בראשית ומעשי מרכבה מכוונים בתכלית עם ההלכות ואגדות חז"ל, וכן כל התוספות מרומזות במשנה עד שאפשר לפשוט אותן משם כמפורש בגמרא, והתורה שבע"פ כולה נעוצה ומפורשת בתורה שבכתב. וכמו"כ נצפנו בתורה כל סודות העולמות מה שהיה הווה ומה שעתיד להיות, וזה מנפלאות התורה שכשזוכים לעמוד על העניינים מוצאים בתוכה את כל המאורעות שקרו אח"כ בדיק עצום (וע' בזה רמב"ן בכ"מ ובסוף פ' האזינו), ופלאי פלאות בתוך העניינים עצמם בכל דבור ודבור.

[...] והנה דרך זו של שלמות התורה ואחדותה נראתה בעליל אצל רבנו באופן נשגב מאד שנכללו כל העניינים בתוך המקורות והיסודות ומשם נמשך ונשתלשל הכל עד לדרגות העליונות ביותר וכן בהתאמת העניינים זה לזה וקשריהם ושילובם זה בזה לאמתה של תורה שידועים בזה נפלאות גדולות מדבריו, וכן ידוע שגילה בכל מאמרי חז"ל את מקורם בפוסקים בדרך מרווח מאד כדרכו. וכולם ראו והכירו בחוש את אמיתת הדברים ואורם במקצת מן המקצת שאפשר היה לו לגלות ואפשר היה לחכמי דורו להשיגם. וגם זה מענייני ההשגחה שבהופעת רבנו בדורות הללו וכמשנ"ל" [אוסף חידו"ת ממרן הגר"א קוטלר עמ' תיב].

ניתן להשיג אצלנו את שלושת החוברות הבאות:

אור שלמה – על הערצת פוסק הדור הגר"ש אויערבך כלפי מרן הראי"ה.
אז נדברו יראי ד' – על קשרי הידידות וההערכה בין הגר"א למלצר ומרן הראי"ה.
עטרת צבי – על קשרי הידידות וההערכה בין הגר"ש פרגל למרן הראי"ה.

שלחו אלינו 15 ₪ (לכתובת: רח' הרב צבי יהודה 6 דירה 3 בת ים),
ואנו נשלח לכם את שלושת החוברות.

חדש!

חוברת 'מפארת הראי"ה'

ליקוטים ממרן הראי"ה ובית מדרשו
על פרשת השבוע.

שלחו לנו את כתובת האימייל שלכם,
ותקבלו מדי שבוע את החוברת.

מבצע לקוראי 'שבת הראי"ה':

שלחו לנו סיפור לא מוכר
על מרן הראי"ה,
וקבלו חצי חוברת 'עטרת צבי'
על קשרי הידידות וההערכה
בין הגאון רבי צבי פסח פראנק זצ"ל
ומרן הראי"ה קוק זצ"ל

העלון יוצא לאור בסיוע 'ד' שיר' – הדוכן שלך לספרי קודש ומוסיקה
יהודית. סניף ראשי: תחנה מרכזית ירושלים.

פלאפון: 052 4797380.